

باسمه تعالی

آیین نامه شوراهای صنفی دانشجویان

آیین نامه شوراهای صنفی دانشجویان نخستین بار در مهرماه سال ۱۳۷۸ از سوی مقام عالی وزارت تصویب و ابلاغ گردید. پس از گذشت حدود چهار سال از ابلاغ آن آیین نامه و مشاهده برخی نقاط ضعف و کاستی ها در آن، با مشارکت و همفکری کلیه بخشهای ذیربط از جمله اعضای شوراهای صنفی دانشجویان، معاونین دانشجویی و فرهنگی دانشگاههای سراسر کشور، رؤسای دانشگاهها و مدیران مختلف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، آیین نامه جدید شوراهای صنفی دانشجویان با تغییرات بنیادی در رویکردها و تعاریف تهیه گردید. این آیین نامه پس از تصویب وزیر، طی نامه شماره ۱۱/۶۹۵۰ مورخ ۱۳۸۰/۶/۱ به دانشگاههای سراسر کشور ابلاغ گردید.

پیرو ابلاغیه های شماره ۱۱/۱۰۴۳۰ مورخ ۷۷/۶/۳۰ و ۴/۴۲۷۹ مورخ ۷۸/۸/۸ موضوع آیین نامه شوراهای صنفی دانشجویان و بازنگری آن، به منظور تقویت حضور و مشارکت دانشجویان در نظام تصمیم سازی، برنامه ریزی و نظارت بر امور صنفی و رفاهی دانشگاه و در جهت قانونمند کردن بیشتر امور، با عنایت به تجارب و دستاوردهای بدست آمده طی سالهای گذشته و باتوجه به نتایج ارزیابی ها و نظرات ارائه شده، « شوراهای صنفی دانشجویان » دانشگاهها و مراکز آموزش عالی کشور بر اساس مفاد این آیین نامه تشکیل می شوند:

اهداف، کلیات و تعاریف

ماده ۱: اهداف

۱- بهبود و توسعه امور صنفی و رفاهی و کمک به ایجاد شرایط و فضای مناسبتر جهت تحصیل، فعالیت و سکونت دانشجویان .
۲- ایجاد همدلی در میان دانشجویان و مسؤولین دانشگاه و آشنایی بیشتر آنها با واقعیتها و مشکلات یکدیگر و ایجاد فضای مشارکت و همکاری .

۳- افزایش آگاهی های صنفی دانشجویان در راستای تبیین حقوق و حدود آنها .

۴- تقویت و توسعه فعالیتهای دانشجویان در امور صنفی و رفاهی .

ماده ۲: شورای صنفی دانشجویان یک واحد دانشگاهی، نماینده دانشجویان آن واحد در امور صنفی و رفاهی می باشد.
تبصره: منظور از واحد دانشگاهی در این آیین نامه، یک یا چند دانشکده یا خوابگاه دانشجویی است که در دستورالعمل اجرایی این آیین نامه تعیین می گردد.

ماده ۳: شورای صنفی دانشجویان دانشگاه، نماینده دانشجویان دانشگاه در امور صنفی و رفاهی می باشد .

ماده ۴: وظیفه شورای صنفی انعکاس و پیگیری امور صنفی و رفاهی دانشجویان از طریق مسؤولان ذیربط دانشگاه و نظارت بر امور محوله می باشد.

تبصره: در صورت توافق و تصویب شورای دانشگاه، شورای صنفی می تواند در حیطه امور صنفی و رفاهی نقش اجرایی نیز داشته باشد.
ماده ۵: امور صنفی و رفاهی عبارتند از:

۱- امور تغذیه؛

۲- امور خوابگاهها و سکونت دانشجویان؛

۳- امور خدماتی و رفاهی، از قبیل: امور فروشگاهها و دفاتر تکثیر، ایاب و ذهاب دانشجویان، وامهای دانشجویی و مراکز درمانی؛

۴- امور کمک آموزشی، از قبیل: امور کتابخانهها و مراکز کامپیوتر؛

۵- خدمات آموزشی مرتبط با دانشجویان؛

۶- اموردیگر به پیشنهاد شورای صنفی و تصویب شورای دانشگاه.

ماده ۷: این آیین نامه دارای یک دستورالعمل اجرایی می باشد که بنا به شرایط و مقتضیات موجود در هر دانشگاه و براساس مواد مندرج در بخش سوم این آیین نامه تدوین می گردد.

ماده ۷: هیات نظارت دانشگاه که بر اساس آیین نامه تشکلهای اسلامی دانشگاهیان تشکیل گردیده است، مطابق مفاد آیین نامه شوراهای صنفی دانشجویان وظیفه رسیدگی به تخلفات شوراهای صنفی و تصویب دستورالعمل اجرایی آن را بر عهده دارد .

ماده ۸: هیات مرکزی نظارت شوراهای صنفی، که براساس ماده ۲۵ این آیین نامه تشکیل می‌گردد، مرجع تجدید نظر در آراء هیات نظارت دانشگاه در مورد شوراهای صنفی دانشجویان می‌باشد.

تبصره: صدور مجوز تاسیس اتحادیه‌های منطقه‌ای و سراسری شوراهای صنفی دانشجویان و تصویب آیین نامه آنها بر عهده هیات مرکزی نظارت شوراهای صنفی می‌باشد.

بخش دوم: ارکان و تشکیلات

ماده ۹: شوراهای صنفی دانشجویان واحد دانشگاهی، متشکل از ۴ تا ۱۲ عضو اصلی و علی‌البدل می‌باشد که از طریق انتخابات و با رای مستقیم دانشجویان واحد، حداکثر برای مدت دو سال تعیین می‌گردد.

تبصره ۱: برگزاری انتخابات، هر ساله به منظور تعیین حداقل نیمی از اعضای شورای صنفی انجام می‌گیرد (اولین انتخابات پس از اجرای این آیین نامه برای تعیین کلیه اعضا برگزار می‌شود).

تبصره ۲: هر ساله عضویت حداکثر نیمی از اعضای شورا تداوم می‌یابد.

تبصره ۳: زمان برگزاری انتخابات، حد نصاب رای دهندگان برای معتبر بودن انتخابات، و نحوه تعیین اعضای که عضویت آنان تمدید می‌شود در دستورالعمل اجرایی تعیین می‌گردد.

ماده ۱۰: برگزاری انتخابات شورای صنفی بر عهده هیات اجرایی انتخابات می‌باشد و هیات نظارت بر انتخابات وظیفه تایید صلاحیت نامزدها و نظارت بر اجرای صحیح انتخابات را بر عهده دارد.

تبصره: تعداد و ترکیب هیات اجرایی و هیات نظارت بر انتخابات در دستورالعمل اجرایی تعیین می‌گردد.

ماده ۱۱: شرایط نامزدهای انتخابات شورای صنفی به شرح زیر است:

۱- اشتغال به تحصیل در دانشکده و یا سکونت در خوابگاه بر اساس دستورالعمل اجرایی:

۲- نداشتن حکم قطعی شامل «توبیخ کتبی و درج در پرونده» و یا بالاتر در کمیته‌های انضباطی دانشگاهها و مراکز آموزش عالی؛

۳- باقی ماندن حداقل سه ترم از تحصیل برای دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته و دو ترم برای دانشجویان دوره‌های کاردانی، کارشناسی ارشد و دکترا؛

۴- دارا بودن شرط معدل بر اساس دستورالعمل اجرایی (نباید کمتر از ۱۲ باشد)؛

۵- گذراندن حداقلی از واحدهای درسی بر اساس دستورالعمل اجرایی؛

۶- دارا بودن شرط عدم مشروطی بیش از حد معین شده در دستورالعمل اجرایی (نباید بیشتر از ۲ نیمسال متوالی و یا ۳ نیمسال غیر متوالی باشد).

ماده ۱۲: اعضای شورای صنفی دانشگاه توسط شورای صنفی واحدها برای مدت یک سال تعیین می‌شوند.

تبصره: تعداد اعضای شورای صنفی دانشگاه و شیوه تعیین آنها و تعداد اعضای شورای صنفی واحدها در دستورالعمل اجرایی مشخص می‌شود.

ماده ۱۳: چنانچه هر یک از اعضای شوراهای صنفی در کمیته‌های انضباطی دانشجویان محکوم به «توبیخ کتبی و درج در پرونده» و یا بالاتر از آن شوند، عضویت آنها در شورا ملغی می‌شود.

ماده ۱۴: شورای صنفی واحد، تنها در امور صنفی و رفاهی مرتبط با واحد دانشگاهی مربوط مجاز به فعالیت است.

ماده ۱۵: دخالت شورای صنفی دانشگاه در حوزه واحدهای دانشگاهی، بدون هماهنگی و تایید شورای صنفی واحد تخلف محسوب می‌شود.

ماده ۱۶: مرجع حل اختلاف میان شورای صنفی واحدها و شورای صنفی دانشگاه، در دستورالعمل اجرایی مشخص می‌گردد.

ماده ۱۷: بودجه مورد نیاز شوراهای صنفی توسط شورای صنفی دانشگاه پیشنهاد و پس از تایید معاونت دانشجویی و فرهنگی، در حد مقررات، از محل اعتبارات دانشگاه تامین می‌گردد.

تدوین دستورالعمل اجرایی

ماده ۱۸: معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه حداکثر ۲ ماه پس از ابلاغ این آیین نامه، دستورالعمل اجرایی آنرا تهیه نموده و جهت تصویب به هیات نظارت دانشگاه ارایه می‌نماید.

تبصره : دستورالعمل اجرایی می تواند با پیشنهاد شورای صنفی و تصویب هیأت نظارت دانشگاه اصلاح شود.
ماده ۱۹ : هیات نظارت دانشگاه ، حداکثر یکماه پس از وصول دستورالعمل اجرایی یا اصلاحات آن، نظر خود را در مورد تصویب و یا عدم تصویب آن اعلام می نماید .

تبصره ۱ : هیات نظارت دانشگاه در صورتی می تواند دستورالعمل اجرایی یا اصلاحات پیشنهادی را مورد تصویب قرار ندهد که مغایر با آن آیین نامه شوراهای صنفی دانشجویان ، مقررات و آیین نامه های دانشگاه و یا قوانین و مقررات کشور باشد .
تبصره ۲ : در اختلاف شوراهای صنفی و هیات نظارت دانشگاه در مورد دستورالعمل اجرایی و یا بخشهایی از آن ، هیات مرکزی نظارت شوراهای صنفی حداکثر ظرف مدت یک ماه در این باره تصمیم گیری خواهد کرد .
تبصره ۳ : تا زمان تصویب نهایی دستورالعمل اجرایی ، توافق معاونت دانشجویی و فرهنگی و شورای صنفی دانشگاه مبنای عمل خواهد بود .

ماده ۲۰ : دستورالعمل اجرایی آیین نامه شوراهای صنفی لازم است موارد زیر را در بر داشته باشد :

۱- تعداد و وظایف کمیته های شورای صنفی و نحوه اداره هر یک از آنها :

۲- تعداد اعضای شورای صنفی واحدها:

۳- تعداد اعضای شورای صنفی دانشگاه و شیوه تعیین آنها

۴- شیوه برگزاری انتخابات

۵- ترکیب هیات اجرایی و هیات نظارت بر انتخابات

۶- شرایط نامزدهای انتخابات شوراهای صنفی (براساس ماده ۱۰ آیین نامه)

۷- مرجع حل اختلاف میان شورای صنفی واحدها و شورای صنفی دانشگاه

۸- چگونگی تشکیل جلسات و حد نصاب رسمیت یافتن و اخذ تصمیم در آنها

ماده ۲۱ : مرجع تفسیر آیین نامه شوراهای صنفی ، هیات مرکزی نظارت شوراهای صنفی و مرجع تفسیر دستورالعمل اجرایی آن ، هیات نظارت دانشگاه می باشد .

نظارت و رسیدگی به تخلفات

ماده ۲۲ : شوراهای صنفی دانشجویان لازم است به منظور انجام فعالیتهای مندرج در بند ۱-۲ آیین نامه تشکلهای اسلامی دانشگاهیان ، بر طبق شیوه مقرر در دستورالعمل اجرایی شماره ۱ آن آیین نامه ، اقدام به اخذ مجوز از هیات نظارت دانشگاه نمایند .

ماده ۲۳ : هیات نظارت دانشگاه ، بر مبنای دستورالعمل اجرایی شماره ۳ آیین نامه تشکلهای اسلامی دانشگاهیان و مواد ۲۱ الی ۲۶ آیین نامه شوراهای صنفی دانشجویان ، رسیدگی به تخلفات شورای صنفی دانشجویان را بر عهده دارد .

تبصره ۱ : بندهای ۱-۱۱ و ۲-۱۱ دستورالعمل مذکور در مورد شوراهای صنفی دانشجویان مصداق نداشته و اجرا نمی شود. همچنین بند ۲-۱ دستورالعمل فوق الذکر در رابطه با شوراهای صنفی ، بدین صورت اصلاح می گردد: «تأیید صحت برگزاری انتخابات شورای صنفی توسط هیات نظارت بر انتخابات به منزله اعطای مجوز فعالیت به شورای صنفی ، و تعلیق مجوز به معنی سلب حق انجام فعالیت از شورای صنفی می باشد.»

تبصره ۲ : نظارت بر حسن اجرای آیین نامه شوراهای صنفی و دستورالعمل اجرایی آن از سوی شوراهای صنفی ، بر عهده معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه بوده و این معاونت در صورت بروز تخلف ، مراتب را جهت رسیدگی به هیات نظارت دانشگاه گزارش می نماید .

ماده ۲۴ : در صورتیکه حکم هیات نظارت دانشگاه ، تعلیق مجوز شورای صنفی واحد دانشگاهی به مدت شش ماه باشد ، شورای صنفی واحد منحل می گردد و هیاتهای نظارت و اجرایی انتخابات موظفند حداکثر ظرف مدت یک ماه نسبت به برگزاری انتخابات مجدد در آن واحد دانشگاهی اقدام نمایند.

ماده ۲۵ : در صورتیکه حکم هیات نظارت دانشگاه ، تعلیق مجوز شوراهای صنفی دانشگاه به مدت شش ماه باشد ، شورای صنفی دانشگاه منحل می گردد و شوراهای صنفی واحدها موظفند حداکثر ظرف مدت دو هفته نسبت به تشکیل آن اقدام نمایند.

تبصره : اعضای شورای صنفی منحل شده نمی توانند عضو شورای صنفی جدید باشند.

ماده ۲۶: مرجع تجدید نظر در آراء هیات نظارت دانشگاه در مورد شوراهای صنفی دانشجویان، هیات مرکزی نظارت شوراهای صنفی است که با ترکیب ذیل تشکیل می‌گردد:

۱- معاون دانشجویی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری (رئیس هیات)

۲- مدیر کل امور دانشجویان داخل وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (دبیر هیات)

۳- مدیر کل امور فرهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۴- دو نفر از معاونین دانشجویی دانشگاهها به انتخاب معاونین دانشجویی دانشگاهها.

۵- دو نفر دانشجو به انتخاب دبیران شوراهای صنفی دانشگاههای سراسر کشور.

این هیات ظرف مدت یک ماه از تاریخ دریافت پرونده در خصوص رای صادره از سوی هیات نظارت دانشگاه اعلام نظر می‌نماید. رای هیات مرکزی نظارت شوراهای صنفی قطعی و لازم الاجراست

تبصره: اعضای بند ۴ و ۵ برای مدت یک سال با حکم رئیس هیات منصوب می‌شوند و انتخاب مجدد ایشان بلامانع است.

ماده ۲۷: در صورت عدم همکاری واحدهای دانشگاهی در اجرای صحیح این آیین نامه و دستورالعمل اجرایی آن، شورای صنفی دانشگاه موارد عدم همکاری را جهت بررسی و تصمیم گیری به هیات نظارت دانشگاه گزارش می‌نماید.

ماده ۲۸: این آیین نامه در ۲۸ ماده و ۱۶ تبصره در تاریخ ۱۳۸۲/۵/۲۰ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسیده و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا می‌باشد.